

I

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 307/1999 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 8ης Φεβρουαρίου 1999

για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71, ούτως ώστε να επεκταθούν και στους σπουδαστές

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως τα άρθρα 51 και 235,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾, που υποβλήθηκε μετά από διαβουλεύσεις με τη διοικητική επιτροπή και την κοινωνική ασφάλιση των διακινουμένων εργαζομένων,

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

- (1) ότι το άρθρο 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ορίζει ότι η δράση της Κοινότητας περιλαμβάνει, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει η συνθήκη, την εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων μεταξύ των κρατών μελών·
- (2) ότι το άρθρο 7 Α της συνθήκης προβλέπει ότι η εσωτερική αγορά περιλαμβάνει ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης·
- (3) ότι το Συμβούλιο, για να καθιερώσει την ελεύθερη κυκλοφορία των μισθωτών και των αυτοαπασχολούμενων και για να εξαλείψει τα εμπόδια που θα προέκυπταν στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, από την εφαρμογή μόνον των εθνικών νομοθεσιών, θέσπισε, δάσει των άρθρων 51 και 235 της συνθήκης, τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας⁽⁴⁾ και τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71⁽⁵⁾·
- (4) ότι, εξάλλου, το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 πρέπει να επεκταθεί ώστε να περιλάβει, καταρχήν, τα ειδικά συστήματα που καλύπτουν σπουδαστές·
- (5) ότι, στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, η εφαρμογή μόνο των εθνικών νομοθεσιών δεν επιτρέπει την εξασφάλιση επαρκούς προστασίας των σπουδαστών που διακινούνται εντός της Κοινότητας· ότι, για να πραγματοποιηθεί πλήρως η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, πρέπει να υπάρξει συντονισμός των ισχυόντων, έναντι αυτών, συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης·

⁽¹⁾ ΕΕ C 46 της 20. 2. 1992, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 94 της 13. 4. 1992, σ. 326.

⁽³⁾ ΕΕ C 98 της 21. 4. 1992, σ. 4.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 149 της 5. 7. 1971, σ. 2· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1606/98 (ΕΕ L 209 της 25. 7. 1998, σ. 1).

⁽⁵⁾ ΕΕ L 74 της 27. 3. 1972, σ. 1· κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1606/98 (ΕΕ L 209 της 25. 7. 1998, σ. 1).

- (6) ότι για λόγους δικαιοσύνης ενδείκνυται να ισχύουν για τους σπουδαστές οι ειδικοί κανόνες που προβλέπονται για τους μισθωτούς και τους αυτοαπασχολούμενους· ότι οι εν λόγω κανόνες, χάριν απλότητας και σαφήνειας, πρέπει να θεσπιστούν ως συμπλήρωμα των διατάξεων που ήδη ισχύουν για τους μισθωτούς και τους μη μισθωτούς και τα μέλη των οικογενειών τους·
- (7) ότι στους κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 πρέπει να γίνουν οι αναγκαίες προσαρμογές για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων των εν λόγω κανονισμών στους σπουδαστές που διακινούνται στο εσωτερικό της Κοινότητας, λαμβανομένης υπόψη της ιδιομορφίας τόσο της κατάστασης των εν λόγω προσώπων, όσο και των συστημάτων στα οποία υπάγονται και των παροχών τις οποίες δικαιούνται·
- (8) ότι, μολονότι, η ιδιομορφία της κατάστασης των σπουδαστών δεν επέτρεψε να προβλεφθούν κανόνες περί καθορισμού της εφαρμοστέας νομοθεσίας, θα πρέπει, ωστόσο, να αποφευχθεί, στο μέτρο του δυνατού, η καταβολή διπλών εισφορών από τους ενδιαφερόμενους ή η καταβολή διπλών παροχών στους δικαιούχους·
- (9) ότι οι προσαρμογές που πρέπει να γίνουν στις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 απαιτούν την προσαρμογή του παραρτήματος VI·
- (10) ότι η ιδιαίτερη κατάσταση του Λουξεμβούργου βάσει της οποίας όλοι οι σπουδαστές που φοιτούν στο εξωτερικό έχουν δικαίωμα υγειονομικής περίθαλψης, δικαιολογεί την αυτόματη εξαίρεση των σπουδαστών αυτών από την υπαγωγή σε σύστημα υγειονομικής ασφάλισης στη χώρα όπου σπουδάζουν·
- (11) ότι λόγω της ειδικής κατάστασης των σπουδαστών, δεν υπήρξε δυνατόν να θεσπισθεί σφαιρικό σύστημα συντονισμού των δικαιωμάτων υγειονομικής περίθαλψης των σπουδαστών σε κοινοτικό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά τις παροχές αναπηρίας των σπουδαστών· ότι οι παροχές κοινωνικής ασφάλισης των σπουδαστών ποικίλουν σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των κρατών μελών ιδίως όσον αφορά τις ειδικές παροχές χωρίς συνεισφορά που έχουν προβλεφθεί για την κάλυψη του πρόσθετου κόστους των αναγκών περίθαλψης και κινητικότητας των μειονεκτούντων ατόμων· ότι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αναγνώρισε ότι οι λεπτομερείς κανόνες για τη χορήγηση ορισμένων παροχών συνδέονται στενά με ένα συγκεκριμένο οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο· ότι ως εκ τούτου δικαιολογείται περιορισμένη απόκλιση από τους κανόνες συντονισμού για τις περιόδους που προβλέπονται από το άρθρο 10α παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1408/71·
- (12) ότι η συνθήκη δεν προέβλεψε τις απαραίτητες εξουσίες για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης των σπουδαστών και επομένως, δικαιολογείται η χρησιμοποίηση του άρθρου 235 επιπλέον του άρθρου 51·
- (13) ότι ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται χωρίς να θίγονται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην οδηγία 93/96/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1993, σχετικά με το δικαίωμα διαμονής των σπουδαστών⁽¹⁾,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 τροποποιείται διά του παρόντος ως εξής:

1. Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:

α) μετά το στοιχείο γ), προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«γα) Ως “σπουδαστής” νοείται κάθε πρόσωπο που δεν είναι μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος ή μέλος της οικογένειάς του ή επιζών υπό την έννοια του παρόντος κανονισμού, το οποίο σπουδάζει ή παρακολουθεί μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης που οδηγούν σε τίτλο ο οποίος αναγνωρίζεται επίσημα από τις αρχές κράτους μέλους και είναι ασφαλισμένο στο πλαίσιο γενικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης ή ειδικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης που ισχύει για τους σπουδαστές»·

⁽¹⁾ ΕΕ L 317 της 18. 12. 1993, σ. 59.

- 6) στο στοιχείο στ) σημείο i) και στο στοιχείο στ) σημείο ii) οι όροι «μισθωτού ή μη μισθωτού» αντικαθίστανται από τους όρους «μισθωτού ή μη μισθωτού ή σπουδαστού».
2. Το άρθρο 2 αντικαθίσταται από τα εξής:

«Άρθρο 2

Καλυπτόμενα πρόσωπα

1. Ο παρών κανονισμός ισχύει για μισθωτούς ή μη μισθωτούς και για σπουδαστές, που υπάγονται ή υπήχθησαν στη νομοθεσία ενός ή περισσότερων από τα κράτη μέλη και είναι υπήκοοι ενός από τα κράτη μέλη ή απάτριδες ή πρόσφυγες που κατοικούν στο έδαφος κράτους μέλους, καθώς και για τα μέλη της οικογένειάς τους και για τους επιζώντες τους.
2. Ο παρών κανονισμός ισχύει για τους επιζώντες των μισθωτών ή μη μισθωτών και των σπουδαστών οι οποίοι είχαν υπαχθεί στη νομοθεσία ενός ή περισσότερων από τα κράτη μέλη, ανεξαρτήτως ιθαγενείας όταν οι επιζώντες αυτοί είναι υπήκοοι ενός από τα κράτη μέλη, ή απάτριδες, ή πρόσφυγες και κατοικούν στο έδαφος κράτους μέλους.
3. Στο άρθρο 9α, στο γερμανικό κείμενο, οι λέξεις «der Arbeitnehmer oder Selbständige» αντικαθίστανται από τις λέξεις «die Person».
4. Στο άρθρο 10 παράγραφος 2, οι λέξεις «υπό την ιδιότητα του εργαζομένου, μισθωτού ή μη μισθωτού» διαγράφονται.
5. Διαγράφεται το άρθρο 22γ.
6. Στο κεφάλαιο 1 του τίτλου III, προστίθεται το ακόλουθο τμήμα:

«Τμήμα 5α

Πρόσωπα που σπουδάζουν ή παρακολουθούν μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης και μέλη της οικογένειάς τους

Άρθρο 34α

Ειδικές διατάξεις για σπουδαστές και μέλη της οικογένειάς τους

Οι διατάξεις του άρθρου 18, του άρθρου 19, του άρθρου 22 παράγραφος 1 στοιχεία α) και γ) της δεύτερης φράσης, του άρθρου 22 παράγραφος 2, του άρθρου 22 παράγραφος 3, του άρθρου 23, του άρθρου 24 και των τμημάτων 6 και 7 εφαρμόζονται κατ' αναλογία στους σπουδαστές και τα μέλη των οικογενειών τους, ανάλογα με την περίπτωση.

Άρθρο 34β

Κοινές διατάξεις

- Ένα άτομο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφοι 1 και 3 και στο άρθρο 34α το οποίο διαμένει σε κράτος μέλος άλλο από το αρμόδιο, για λόγους σπουδών ή επαγγελματικής κατάρτισης η οποία επιστέφεται από τίτλο επισημώς αναγνωριζόμενο από τις εθνικές αρχές κράτους μέλους, καθώς και τα μέλη της οικογένειάς του που το συνοδεύουν στη διάρκεια της διαμονής, καλύπτονται από τις διατάξεις του άρθρου 22 παράγραφος 1 στοιχείο α), για κάθε περίπτωση κατά την οποία χρειάζονται παροχές στη διάρκεια της διαμονής στο έδαφος του κράτους μέλους όπου το εν λόγω άτομο σπουδάζει ή παρακολουθεί μαθήματα κατάρτισης».
7. Στο άρθρο 35 παράγραφος 3, οι λέξεις «δεν ισχύουν για τους μισθωτούς ή μη μισθωτούς και τα μέλη της οικογένειάς τους που» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεν ισχύουν για τα πρόσωπα που».
 8. Στο κεφάλαιο 4 του τίτλου III, προστίθεται το ακόλουθο τμήμα:

«Τμήμα 5α

Σπουδαστές

Άρθρο 63α

Οι διατάξεις των τμημάτων 1 έως 4 εφαρμόζονται κατ' αναλογία στους σπουδαστές».

9. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 66α

Σπουδαστές

Οι διατάξεις των άρθρων 64 έως 66 εφαρμόζονται κατ' αναλογία στους σπουδαστές και στα μέλη των οικογενειών τους».

10. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 76α:

«Άρθρο 76α

Σπουδαστές

Οι διατάξεις του άρθρου 72 εφαρμόζονται κατ' αναλογία στους σπουδαστές».

11. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 95δ:

«Άρθρο 95δ

Μεταβατικές διατάξεις για σπουδαστές

1. Ο παρών κανονισμός δεν δημιουργεί κανένα δικαίωμα υπέρ των φοιτητών, μελών της οικογένειας ή επιζώντων φοιτητών, για περίοδο προγενέστερη της 1ης Μαΐου 1999·
2. Κάθε περίοδος ασφάλισης, καθώς και, αναλόγως, κάθε περίοδος απασχόλησης, αυτοαπασχόλησης ή διαμονής που συμπληρώθηκε δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους πριν την 1η Μαΐου 1999 λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό των δικαιωμάτων που γεννώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού·
3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1, γεννάται δικαίωμα δυνάμει του παρόντος κανονισμού, ακόμα και αν ο γενεσιουργός λόγος ανέκυψε πριν από την 1η Μαΐου 1999·
4. Κάθε παροχή που δεν εκκαθαρίστηκε ή που ανεστάλη λόγω της ιθαγένειας ή της διαμονής του ενδιαφερόμενου, εκκαθαρίζεται ή ανακτάται από την 1η Μαΐου 1999, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, με την επιφύλαξη ότι τα προηγούμενως εκκαθαρισθέντα δικαιώματα δεν ρυθμίστηκαν δι' εφάπαξ καταβολής·
5. Εάν η αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 υποβληθεί εντός δύο ετών από την 1η Μαΐου 1999, τα δικαιώματα που γεννώνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, υπέρ των σπουδαστών, μελών της οικογένειας ή επιζώντων σπουδαστών αποκτώνται από την ημερομηνία αυτή, χωρίς να μπορούν να αντιταχθούν στους ενδιαφερομένους οι διατάξεις της νομοθεσίας οιοδήποτε κράτους μέλους σχετικά με την έκπτωση από τα δικαιώματα ή την παραγραφή των δικαιωμάτων·
6. Εάν η αίτηση που προβλέπεται στην παράγραφο 4 υποβληθεί μετά τη λήξη της διετούς προθεσμίας υπολογιζομένης από την 1η Μαΐου 1999, τα δικαιώματα από τα οποία δεν επήλθε έκπτωση ή τα οποία δεν έχουν παραγραφεί αποκτώνται από την ημερομηνία της αίτησης, με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων της νομοθεσίας κάθε κράτους μέλους».

12. Το παράρτημα VI τροποποιείται ως εξής:

- α) στο τμήμα «Δ. ΙΣΠΑΝΙΑ» προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«9. Το ισπανικό ειδικό σύστημα για σπουδαστές (Seguro Escolar) δεν βασίζεται, για την αναγνώριση δικαιωμάτων, στη συμπλήρωση περιόδων ασφάλισης, απασχόλησης και διαμονής, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 στοιχεία ιη), ιθ) και ιθ α) του κανονισμού. Συνεπώς, τα ισπανικά ιδρύματα δεν μπορούν να χορηγούν σχετικά πιστοποιητικά για τους σκοπούς της άθροισης των περιόδων·

Ωστόσο, το ισπανικό ειδικό σύστημα για σπουδαστές θα εφαρμόζεται στους σπουδαστές που είναι υπήκοοι άλλων κρατών μελών και φοιτούν στην Ισπανία υπό τους ίδιους όρους όπως και για τους σπουδαστές ισπανικής υπηκοότητας»·

- β) στο τμήμα «Θ. ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ» προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«8. Τα πρόσωπα τα οποία τυγχάνουν ασφάλισης στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου και φοιτούν σε άλλο κράτος μέλος, εξαιρούνται από την υπαγωγή τους ως σπουδαστές στο σύστημα υγειονομικής ασφάλισης του κράτους όπου φοιτούν δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους αυτού»·

γ) στο τμήμα «ΙΕ. ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ» προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«21. Στην περίπτωση σπουδαστών ή μελών της οικογένειας ή επιζώντων σπουδαστών το άρθρο 10α παράγραφος 2 του κανονισμού δεν εφαρμόζεται σε παροχές που προορίζονται μόνον ως ειδική προστασία για μειονεκτούντα άτομα».

Άρθρο 2

Το άρθρο 120 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 120

Πρόσωπα που σπουδάζουν ή εκπαιδεύονται επαγγελματικά

Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού με εξαίρεση τα άρθρα 10 και 10α εφαρμόζονται κατ' αναλογία στους σπουδαστές, ανάλογα με την περίπτωση».

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα που ακολουθεί τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 8 Φεβρουαρίου 1999.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

O. LAFONTAINE